

KOKOUSAIKA 19.01.2026 klo 18.41**KOKOUSPAIKKA Kirjasto****KÄSITELTÄVÄT ASIAT****OSALLISTUJAT**

1 §	KUNNANJOHTAJAN AJANKOHTAISET ASIAT
2 §	VUODEN 2026 TALOUSARVION
KÄYTTÖSUUNNITELMAT
3 §	VALTIONOSUUSPÄÄTÖKSET JA
KOTIKUNTAKORVAUKSET
4 §	PUKKILAN KUNNAN HANKINTAOHJE
5 §	KUNNAN LUOTTOKORTTIEN MYÖNTÄMINEN
6 §	YHTEISTYÖTOIMIKUNNAN KOKOONPANO
7 §	TIEDOKSIANNOT
8 §	VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET
9 §	MUUT ASIAT
10 §	KANTELU OIKEUSKANSLERILLE KUNTIEN
VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄSTÄ

PUKKILAN KUNTA

KOKOUSAIKA	19.01.2026 klo 18.41 - 20.29	
KOKOUSAIKKA	Kirjasto Keskustie 15	
SAAPUVILLA OLLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Jäsenet Esa Seppälä x Jerry Sjöblom x Kaisa Levälampi (pj.) x Leena Clewer (vpj.) x Marja Suomela x Matti Pirhonen x Robert Almiala	Varajäsenet Jaana Marttila Petteri Peltonen Juha Mauno Jesse Mustonen Roosa Lehtimäki Markus Kalliokivi Tiina Malmback x
MUUT SAAPUVILLA OLLLEET (ja läsnäolon peruste)	Katri Kakkuri x Jyrki Loijas x Merja Ylipulli x Katarina Helander x Marja Laurila Sanna Saarenkoski x Anni Kilpinen	valt.pj valt. 1. pj valt. 2. pj kunnanjohtaja, esittelijä kasvatus- ja opetusjohtaja-rehtori hyvinvointijohtaja, pöytäkirjanpitäjä Kirjaston esittely ennen kokousta
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
ASIAT §	1–9 varsinaisessa kokouksessa. Päätettiin ottaa pöydältä 10 §: Kantelu oikeuskanslerille kuntien valtionosuusjärjestelmästä. Ennen kokouksen alkua hyvinvointijohtaja Sanna Saarenkoski ja erikoiskirjastovirkailija Anni Kilpinen esittelivät kirjastopalveluiden toimintaa.	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Matti Pirhonen ja Jerry Sjöblom	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Kaisa Levälampi	Pöytäkirjanpitäjä Sanna Saarenkoski
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme. Tarkastusaika Allekirjoitukset Tämä asiakirja allekirjoitetaan sähköisesti.	
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja aika Kunnan kotisivuilla Virka-asema ja allekirjoitus	

PUKKILAN KUNTA

Todistaa	
----------	--

1 §

KUNNANJOHTAJAN AJANKOHTAISET ASIAT

Kunnanjohtaja kertoo kunnanhallitukselle kokouksessa ajankohtaisista asioista.

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

1/02.02.02.00/2026

2 §

VUODEN 2026 TALOUSARVION KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 8.12.2025, 34 § talousarvion vuodelle 2026.

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Kunnanhallituksen hyväksyttäviksi kuuluvat seuraavat vastuualueet:

tarkastustoimi, valtuusto, vaalit, yleishallinto, tukipalvelut, ateria- ja puhtaanapitopalvelut, yhdyskuntatekniset palvelut, yhteistoiminta, hallinto, kulttuuripalvelut, työllisyys- ja kotoutumispalvelut, kirjastopalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, ikääntyneiden palvelut, varhaiskasvatus, opetuspalvelut, opistopalvelut

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus hyväksyy käyttösuunnitelmat liitteen mukaisina.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

2/02.05.01.00/2026

3 §

VALTIONOSUUSPÄÄTÖKSET JA KOTIKUNTAKORVAUKSET

Valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalveluiden valtionosuuden sekä päättää veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista. Valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksista säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (618/2021).

Pukkilan kunnalle on saapunut päätös valtionosuuksista, jotka maksetaan vuonna 2026 seuraavasti:

	<i>euroa / kuukausi</i>	<i>euroa / vuosi</i>
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	68 617	823 406
- josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	63 556	762 668
- josta osakuntaliitoksen osuus	0	0
Kotikuntakorvaustulot	3 386	40 635
Kotikuntakorvausmenot	-79 651	-955 812
Yksityisten opetuksen järjestäjien arvonlisävero	0	0
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	20 041	240 490
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus	-41 660	-499 923
Yhteensä	-29 267	-351 204

Vuoden 2025 summa oli yhteensä -129 391 euroa, vähennys kasvoi vuositasolla 221 813 euroa. Kunnan valtionosuus on miinusmerkkinen tänäkin vuonna. Suurin muutos on kunnan peruspalveluiden valtionosuudessa, joka väheni 85 561 euroa, sekä kotikuntakorvausmenot, jotka lisääntyivät 89 023 euroa.

Alla nähtävillä vuoden 2025 valtionosuudet ja kotikuntakorvaukset:

Vuoden 2025 valtionosuus **e / kk** **e / vuosi**

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	75 747	908 967
- josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	67 943	815 322
- josta osakuntaliitoksen osuus	0	0
Kotikuntakorvaustulot	4 591	55 091
Kotikuntakorvausmenot	-72 232	-866 789
Yksityisten opetuksen järjestäjien arvonlisävero	0	0
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	19 984	239 805
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus	-38 874	-466 465
Yhteensä	-10 785	-129 391

Vuoden 2024 summa oli yhteensä -88 412 euroa, vähennys kasvoi vuositasolla 40 979 euroa. Kunnan valtionosuus on miinusmerkkinen tänä vuonna. Suurin muutos on kunnan peruspalveluiden valtionosuudessa, joka lisääntyi 222 759 euroa, sekä kotikuntakorvausmenot, jotka lisääntyivät 162 636 euroa.

Oikaisuvaatimus

Pukkilan kunta vaatii, että valtionosuus- ja kotikuntakorvauspäätökset **oikaistaan** tai toissijaisesti, että niiden **lainmukaisuus ja perustuslainmukaisuus arvioidaan uudelleen**, Koska päätökset johtavat Pukkilan kunnan osalta rahoitusperiaatteen ja kunnallisen itsehallinnon vastaisiin lopputuloksiin **ja siten ylittävät valtionosuusjärjestelmälle perustuslakivaliokunnan asettamat hyväksyttävyyden rajat yksittäisen kunnan tasolla.**

Oikaisuvaatimuksen perusteet

1. Valtionosuusjärjestelmän tarkoitus ja sen toteutuminen

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan PeVL 17/2021 (kohta 60), että kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän **keskeisenä tavoitteena** on turvata, että kaikilla kunnilla on olosuhteista ja tulopohjasta riippumatta **tosiasialliset edellytykset selvitä lakisääteisistä tehtävistään**.

Pukkilan kunnan kohdalla tämä tavoite ei ole toteutunut vuosiin. Kunnan valtionosuus on jo vuonna 2024: -120 593 euroa, vuonna 2025: -126 580 euroa, ja vuodelle 2026 vähennys kasvaa yhä merkittävästi: Pukkilan kunnan takaisinmaksuvelvoitteen noustessa valtiolle jo 351 204 euroon. Valtionosuusjärjestelmä ei tällöin turvaa kunnan edellytyksiä selvitä lakisääteisistä tehtävistään, vaan johtaa siihen, että kunta on **nettovelvollinen rahoittaja ja hoitaa velkarahalla kuntalaisten lakisääteisiä peruspalveluita**.

2. Rahoitusperiaate ja kunnallinen itsehallinto

Perustuslakivaliokunta korostaa (kohdat 62–64), että:

- rahoitusperiaate edellyttää kuntien **tosiasiallisia edellytyksiä** suoriutua velvoitteistaan,
- **rahoitusratkaisut eivät saa heikentää kuntien toimintaedellytyksiä tavalla, joka vaarantaa kuntien mahdollisuudet päättää itsenäisesti taloudestaan,**
- rahoitusperiaatteen toteutumista ei voida arvioida vain koko kuntasektorin tasolla, vaan **myös yksittäisen kunnan näkökulmasta**.

Pukkilan kunnan osalta negatiivinen valtionosuus yhdistettynä kasvaviin kotikuntakorvausmenoihin heikentää merkittävästi kunnan taloudellista liikkumavaraa ja rajoittaa tosiasiallisesti kunnan mahdollisuutta hoitaa jäljelle jääviä lakisääteisiä tehtäviään sekä käyttää perustuslain 121 §:ssä turvattua itsehallintoa.

3. Uudistuksen oletettu neutraalisuus ei toteudu

Perustuslakivaliokunta toteaa (kohta 61), että uudistuksen taloudellisten vaikutusten on esitetty olevan lähtökohtaisesti neutraaleja ja että yksittäisen kunnan muutos olisi rajattu enintään ±60 euroon asukasta kohden.

Pukkilan kunnan kohdalla toteutunut ja ennakoitu kehitys osoittaa, että tämä oletus ei käytännössä toteudu. Päätösten vaikutukset ovat kunnalle merkittäviä ja kumulatiivisia, eivätkä ne ole valiokunnan edellyttämällä tavalla rajattuja tai lievennettyjä.

Pukkilan kunnan osalta muutos ylittää selvästi perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn yksittäistä kuntaa koskevan kohtuullisuusolettaman, eikä vaikutusta voida pitää vähäisenä tai tilapäisenä.

4. Seuranta- ja korjausvelvollisuus

Perustuslakivaliokunta painottaa (kohta 66), että rahoitusmallin vaikutuksia on seurattava **yksittäisten kuntien talouden kestävyys ja suorituskyvyn kannalta**, ja että tarvittaessa on ryhdyttävä korjaaviin toimiin.

Pukkilan kunnan tilanne osoittaa, että rahoitusmalli ei toimi valiokunnan edellyttämällä tavalla. Nyt tehty valtionosuus- ja kotikuntakorvauspäätös edellyttää uudelleenarviointia ja korjaavia toimenpiteitä.

Valtionosuus- ja kotikuntakorvauspäätökset vuodelle 2026 johtavat Pukkilan kunnan osalta lopputulokseen, joka on **ristiriidassa**:

- perustuslain 121 §:n kunnallisen itsehallinnon kanssa,
- rahoitusperiaatteen kanssa, sekä
- perustuslakivaliokunnan PeVL 17/2021 (kohdat 59–66) nimenomaisten linjausten kanssa.

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus päättää:

1. tehdä oikaisuvaatimuksen valtionosuus- ja kotikuntakorvauspäätöksistä vuodelle 2026,
2. vaatia päätösten uudelleenarviointia perustuslakivaliokunnan PeVL 17/2021 lausunnon perusteella,
3. saattaa asian tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle ja valtionvarainministeriölle
4. todeta, että kunta pidättää oikeuden hakea muutosta päätökseen hallintotuomioistuimessa, mikäli oikaisuvaatimusta ei hyväksytä.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

5/00.06/2026

4 §

PUKKILAN KUNNAN HANKINTAOHJE

Pukkilan kunnan hankintaohje on ohjeistus kunnassa tehtäville julkisille hankinnoille. Hankintaohje keskittyy erityisesti pienhankintoihin ja niiden hankintaprosessiin, sillä kansalliset kynnysarvot ja EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa sovelletaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankintalainsäädännön merkitys korostuu kansalliset kynnysarvot ylittävissä ja EU:n kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Pienhankinnoissa eli kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa tulee noudattaa tätä Pukkilan kunnan (hankintayksikkö) omaa hankintaohjetta.

Hankintaohjeen tarkoituksena on varmistaa, että hankinnan valmistelijalla on selkeät ohjeet ja kehys, jonka mukaan hankinta tehdään hankintalakia noudattaen lain vaatimusten mukaisesti, mutta huomioon ottaen myös lain suomat mahdollisuudet mm. hankintamenettelyjen suhteen.

Ohjeessa kerrotaan keskeiset erot kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen ja EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen välillä, ja listataan pakolliset hankintaa koskevat ilmoitukset, jotka julkaistaan. Paikallisten tarjoajien ensisijainen huomioiminen, ympäristö- ja sosiaaliset näkökulmat, hankinnoilla työllistäminen sekä innovatiivisuus huomioidaan hankintakohtaisesti, kun se on kunnan kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

Hallintosäännön 20 §:n perusteella kunnanhallitus päättää hankinnoista ja sopimuksista, joiden kokonaisarvo ylittää hankintalain kansalliset ja EU-kynnysarvot. Viranhaltijat päättävät muutoin hankinnoista ja sopimuksista hankintaohjeen mukaisesti. Hankintaohjeen antaa kunnanhallitus.

Liite: hankintaohje, luonnos

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

1. Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan hankintaohjeen sekä määrää viranhaltijoille seuraavat euromääräiset toimivaltarajat:
 - vastuualueen päällikkö päättää vastuualueellaan hankinnoista ja sopimuksista 5.000 euroon asti
 - palvelualueen johtaja päättää palvelualueellaan hankinnoista ja sopimuksista 60.000 euroon asti

-
- kunnanjohtaja päättää yhteisistä hankinnoista 60.000 euroon saakka. Yhteisellä hankinnalla tarkoitetaan hankintaa, joka koskee kahta tai useampaa palvelualueetta.
2. Kunnanhallitus kumoaa edellisen hankintaohjeen voimassaolon.
 3. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään tarvittaessa teknisiä korjauksia ohjeen muotoiluun.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

311/02.06.00.02/2026

5 §

KUNNAN LUOTTOKORTTIEEN MYÖNTÄMINEN

Luottokorttien käyttö on yleistynyt mm. verkkomaksamisen lisääntyessä. Korteilla voi maksaa esim. matkoja, tavaratilauksia jne. Palvelualueilla on tarpeita maksaa hankintoja ja käytännössä tähän saakka ne on maksettu kunnanjohtajan luottokortilla.

Käytännön ja turvallisuuden vuoksi kunnassa olisi syytä olla käytössä useampi luottokortti. Luottokortin käyttö poistaa myös erillisten laskuperusteisesti takaisin haettavien (työntekijän itse maksamat kulut/hankinnat) ostojen tapahtumat ja niihin liittyvän maksatuksen sekä laskujen laadintatyön.

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus päättää delegoida kunnanjohtajalle oikeuden myöntää harkintansa mukaan kunnan luottokortti 3 000 euron luottorajaan saakka kunnan palvelussuhteessa olevalle henkilöstölle.

Lisäksi hallitus päättää, että

- Kortti voidaan myöntää vain kunnan johtoryhmän jäsenelle, mutta jos tarvetta esiintyy muulle henkilöstölle, esihenkilön tulee tehdä perusteltu esitys kortin hankkimisesta.
- Maksukorttia ja sillä nostettuja käteisvaroja saa käyttää vain virka- tai työtehtävien hoitamisesta johtuvien menojen maksamiseen. Maksukortin käyttö yksityismenoihin on kielletty. Maksukorttia käytettäessä on huolehdittava siitä, että hankinta tehdään julkisia hankintoja koskevien säännösten mukaisesti.
- Korttia käytetään pääsääntöisesti vain tilanteissa, kun laskun lähetys kuntaan ei ole mahdollista tai se ei ole kustannustehokasta.
- Korttia eivät saa käyttää muut kuin kortinhaltija.
- Luottokortilla ei saa nostaa käteistä Suomessa. Maksukorttia saa käyttää käteisen rahan nostamiseen vain tapauksissa, joissa maksukortti ei käy maksuvälineenä virka- tai työtehtävästä aiheutuvan menon maksamiseen, eikä kortinhaltija ole saanut tähän tarkoitukseen ennakkoa. Edellä mainitussa tilanteessa tehtävän käteisrahan noston on vastattava maksettavan menon määrää mahdollisimman tarkasti.
- Käteisen rahan nosto on ajoitettava tapahtuvaksi mahdollisimman lähelle ajankohtaa, jolloin käteistä rahaa on tarve käyttää. Mikäli käteistä rahaa on nostettu enemmän kuin mitä maksettavaan hankintaan on tarvittu, on yli jäänyt käteisraha palautettava kirjanpitoyksikölle viivytyksettä.

Kun korttia käytetään maksuvälineenä, tulee kirjanpitoon tulevasta kuitista / tositteesta selvittää maksutapahtuman tarkoitus, esim.

- mitä on hankittu ja miksi
- mikä tilaisuus, keitä läsnä
- mikä matka, mikä tarkoitus
- kortinhaltijan allekirjoitus kuittiin

Tilanteissa, joissa kortinhaltija ei anna riittävää selvitystä maksukortin käytöstä, peritään epäselvä erä kortinhaltijalta.

Maksukorttia voi käyttää tietoverkon (internet) kautta tapahtuvassa maksamisessa vain salatun internet-yhteyden kautta. Tehtävissä hankinnoissa verkossa toimivista verkkokaupoista on noudatettava maksukortin liikkeellelaskijan sekä Pukkilan kunnan mahdollisesti antamia määräyksiä ja ohjeita.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

3/00.04/2026

6 §

YHTEISTYÖTOIMIKUNNAN KOKOONPANO

Kunnanhallitus päättää työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta ja yhteistoimintakäytännöistä.

Yhteistyötoimikunta toimii työnantajan ja henkilöstön välisenä lain tarkoittamana yhteistyöelimenä sekä kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen tarkoittamana yhteistoimintaelimenä. Toimikunnan toimikausi on neljä vuotta ja sama kuin valtuuston toimikausi.

Yhteistyötoimikunnassa on työnantajan edustajina kunnanjohtaja, (sijaisena hyvinvointijohtaja) ja työsuojelupäällikkö (sijaisena hyvinvointijohtaja). Esittelijänä toimii kunnanjohtaja ja sihteerinä työsuojelupäällikkö. Henkilöstöä edustavat pääluottamusmiehet henkilökohtaisine varajäsenineen sekä työsuojeluvaltuutetut

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus nimeää yhteistyötoimikunnan työntäjäedustajiksi kunnanjohtajan, hyvinvointijohtajan, työsuojelupäällikön sekä kunnanhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Henkilöstön edustajiksi kunnanhallitus kutsuu:

- JUKO ry: edustajan
- JHL ry:n edustajan
- JYTY ry:n edustajan
- työsuojeluvaltuutettu 1:n
- työsuojeluvaltuutettu 2:n

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

312/00.04/2026

7 §

TIEDOKSIANNOT

1. Uudenmaan liiton jäsenmaksusuudet vuodelle 2026
2. Uudenmaan maakuntahallituksen 15.12.2025 ja maakuntavaltuuston 9.12.2025 pöytäkirjat [Dynasty tietopalvelu : Uudenmaan liitto](#)
[Dynasty tietopalvelu : Uudenmaan liitto](#)
3. Henkilövalinnat KSOYn varsinaisessa yhtiökokouksessa 9.4.2026
4. Myrskylän kunnanhallituksen pk ote 15.12.2025 § 168
5. Askolan rakennus- ja ympäristöjaoston pk otteet 4.12.2025 § 80, 84 88
6. Numera Oy:n ylimääräisen yhtiökokouksen 18.12.2025 pöytäkirja [Kokousmateriaalit - Numera](#)
7. Nuorisovaltuuston muistio 8.12.2025
8. Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Kansaneläkelaitoksen tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9fb02f6f-f225-406f-b518-2177de7b9577>
9. Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut)
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9247095b-cf17-4bf6-9f75-3e173df2caeb>
10. Nivos Oy:n hallituksen pk ote 12.12.2025; Pukkilan kunnan pääomalaina

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus merkitsee saapuneet kirjelmät, ilmoitukset ja päätökset tietoon saatetuksi ja tyytyy annettuihin päätöksiin.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

8 §

VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa kuitenkaan ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita; eikä
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat viranhaltijapäätökset:

Kunnanjohtaja

§ 67	kuntatodistus
§ 68	kiinteistökauppa
§ 69	johtoryhmän kokoonpano
§ 1	henkilöstöasiat

Hyvinvointijohtaja

§ 65	galleristi-sopimus

Elinympäristöjohtaja

§ 66, 70	hankinnat

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus päättää, ettei se käytä Kuntalain mukaista ottooikeuttaan.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

9 §

MUUT ASIAT

-Kunnanhallitus sai ennen kokouksen alkua katsauksen kirjastopalveluista. Saadun katsauksen myötä kunnanhallitus pitää kirjastopalveluita tärkeänä ja yhä kehitettävänä, kaikkien kuntalaisten palveluna. Hallitus totesi, että kirjasto voi jatkossakin kehittää toimintaansa tarjoamalla kuntalaisille monipuolisia vuokrausmahdollisuuksia. Kirjastopalvelut voi lisäksi kartoittaa esimerkiksi kahvikoneen ja kulkuporttien hankintaa. Lisäksi hallitus pitää tärkeänä, että esteettömyys ja piha-alueen turvallisuus taataan kaikille.

-Kunnanhallitus keskusteli teknisten palveluiden yhteistoimintasopimuksen purkautumisesta.

-Keskusteltiin Wellbit/Docuwaren asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönoton haasteista ja toimitusvaikeuksista.

6/02.05.01.00/2026

10 §

**KANTELU OIKEUSKANSLERILLE KUNTIEN
VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄSTÄ**

Valtionosuusjärjestelmän kauan odotetun uudistuksen valmistelun kaatuessa, muutama kunta on erityisesti kokoontunut pohtimaan tilanteen kestämyttömyyttä, Pukkilan kunta mukaan lukien. Laukaan kunta on valmistellut ansiokkaasti kantelun, jota Pukkilan kunta esittää mukaeltuna hallituksen päätöksellä oikeuskanslerille vietäväksi.

Kantelu oikeuskanslerille kuntien peruspalvelujen
valtionosuusjärjestelmästä

1. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän tarkoitus

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän tarkoituksena on turvata kaikille Suomen kunnille tosiasiallisesti yhdenvertaiset edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut, kuten varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä työllisyydenhoidon tehtävät, kuntien sijainnista riippumatta. Järjestelmän keskeinen tavoite on tasata kuntien välisiä eroja sekä tulopohjassa (verotuloissa) että palvelutarpeeseen vaikuttavissa kustannusrakenteissa (esimerkiksi väestön ikärakenne), jotta kansalaisille voidaan turvata peruspalvelut kohtuullisella ja oikeudenmukaisella verorasituksella.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on luonteeltaan laskennallinen. Se muodostuu kustannuserojen tasauksesta sekä verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen taseus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteerien avulla. Verotuloihin perustuva taseus puolestaan joko lisää tai vähentää kunnan valtionosuutta sen mukaan, onko kunnan laskennallinen verotulo valtakunnallista keskiarvoa suurempi vai pienempi.

Valtionosuusjärjestelmän keskeinen periaate on, että kunnan saaman valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta tosiasiallisesti järjestää palvelunsa tai kuinka paljon se niihin käyttää varoja, vaan rahoitus määräytyy objektiivisten ja ennakoitavien laskentaperusteiden mukaan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet:

-
- varhaiskasvatus
 - esi- ja perusopetus
 - kirjastotoimi
 - työvoima- ja kotoutumispalvelut
 - yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen)
 - taiteen perusopetus (asukasperusteinen)

Valtionosuusprosentti kuvaa valtakunnallisesti valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa. Yksittäisen kunnan valtionosuus saadaan vähentämällä kunnan laskennallisista kustannuksista kunnan omarahoitusosuus, joka on asukasta kohden yhtä suuri kaikissa kunnissa.

Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon erillisinä erinä:

- lisäosat (syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus, saamelaisten kotiseutualue, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä asukasmäärän kasvu),
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset sekä
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Nämä tekijät vaikuttavat kunnan valtionosuuden määrään sellaisinaan, eikä niistä vähennetä kunnan omarahoitusosuutta.

2. Nykyisen valtionosuusjärjestelmän keskeinen ongelma

Nykyisessä kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmässä erityisen ongelmalliseksi on osoittautunut valtionosuuteen tehtäviin vähennyksiin ja lisäyksiin vuoden 2023 hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sisällytetty niin sanottu ns. sotetasauserä.

Sotetasauserät perustuvat kuntien aiempaan rooliin sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestäjänä. Näillä historiallisilla kustannuksilla on kuitenkin edelleen erittäin merkittävä vaikutus siihen, kuinka paljon valtionosuusrahoitusta kunta saa nykyisten lakisääteisten tehtäviensä – erityisesti varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja työllisyydenhoidon – järjestämiseen.

Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa nykyisten lakisääteisten peruspalvelujen rahoitus määräytyy suurelta osin kuntien aiempien, jo päättyneiden tehtävien perusteella. Näihin menneisiin kustannuksiin ei ole enää mahdollista vaikuttaa eikä niistä ole mahdollista säästää. Hyvinvointialueuudistukseen liittyneessä valtionosuusjärjestelmämuutoksessa kantavana ajatuksena on ollut, ettei kunnan suhteellinen taloudellinen asema saisi uudistuksen

vuoksi muuttua. Tämä on kuitenkin järjestelmätasauksen kautta johtanut tilanteeseen, jossa kunnan ei myöskään ole mahdollista omin toimin taloudellista tilannettaan parantaa, koska valtionosuudet eivät enää riitä nykyisiin lakisääteisiin tehtäviin.

Tämän seurauksena kunnat joutuvat kohdistamaan talouden sopeutustoimet nykyisiin lakisääteisiin tehtäviinsä. Erityisen ongelmallinen tilanne on kunnissa, joissa on paljon lapsia ja nuoria ja siten suuri tarve varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluille. Nämä palvelut ovat yksityiskohtaisesti ja velvoittavasti säänneltyjä erityislainsäädännöllä (muun muassa henkilöstömitoitukset, valtakunnalliset opetussuunnitelmat, oppimisen tuen lainsäädäntö sekä koulukuljetuksia koskevat velvoitteet), minkä vuoksi säästöjen toteuttaminen lakisääteisiä velvollisuuksia vaarantamatta on käytännössä hyvin vaikeaa ja jopa mahdotonta. Tästä syystä **kunta voi ajautua kriisikunnaksi nimenomaan valtionosuusjärjestelmän rakenteellisen vinoutuman vuoksi.**

Vaihtoehtona palveluista säästämislle kunnalla on verotulojen kasvattaminen. Kunnallisveroprosenttien erot Suomen kuntien välillä ovat kasvaneet merkittävästi. Vuonna 2026 kunnallisveroprosentti vaihtelee alimmillaan 4,7 prosentista korkeimmillaan 10,9 prosenttiin. **Pukkilan kunta on jo joutunut nostamaan kunnallisveroprosentin Uudenmaan talousalueella 10,4 prosenttiin.**

Valtionosuusjärjestelmän toimimattomuuden seurauksena korkean veroprosentin kunnissa joudutaan samanaikaisesti sekä kiristämään verotusta että heikentämään palveluiden määrää ja laatua. Toisaalta kaikkien suomalaisten maksamilla verovaroilla rahoitettava valtionosuusjärjestelmä voi mahdollistaa toisiin kuntiin jatkuvan taseen ylijäämän matalallakin kunnallisverorasituksella. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa kansalaiset ovat keskenään olennaisesti eriarvoisessa asemassa. Korkealla kunnallisveroprosentilla ei samanaikaisten säästöpainneiden vuoksi saa parempia palveluita kuin matalalla veroprosentilla.

3. Perustuslaillinen arviointi ja perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö

3.1 Kansalaisten yhdenvertaisuus ja kuntien rahoitusperiaate (PL 6 § ja PL 121 §)

Suomen perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Säännöksessä korostetaan erityisesti lasten yhdenvertaista kohtelua yksilöinä. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti

todennut, että perusoikeuksien toteutumisesta on arvioitava niiden **tosiasiallisten vaikutusten** perusteella eikä ainoastaan sääntelyn muodollisen sisällön pohjalta.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että rahoitusratkaisut eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa perusoikeuksien, kuten oikeuden varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen, toteutuminen muodostuu alueellisesti eriarvoiseksi. Erityisesti lasten oikeuksien osalta valiokunta on painottanut, että sääntelyn ja rahoitusjärjestelmien kokonaisvaikutuksia on arvioitava korostetun huolellisesti.

Perustuslain 121 § turvaa kunnallisen itsehallinnon. Tähän liittyvä kuntien rahoitusperiaate edellyttää perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaan, että kunnille säädettyjen tehtävien ja niiden hoitamiseen osoitetun rahoituksen välillä vallitsee **tosiasiallinen ja kestävä yhteys** (mm. PeVL 41/2002 vp, PeVL 50/2005 vp). Valiokunnan mukaan rahoitusperiaate ei täyty, jos rahoitus on muodollisesti olemassa mutta käytännössä riittämätöntä lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.

Perustuslakivaliokunta on lisäksi korostanut, että valtionosuusjärjestelmän tulee olla läpinäkyvä, ennakoitava ja objektiivisiin kriteereihin perustuva. Järjestelmä ei siten saa tosiasiallisesti kaventaa kuntien päätösvaltaa tai pakottaa kuntia jatkuviin rakenteellisiin sopeutustoimiin, jotka heikentävät niiden mahdollisuuksia hoitaa lakisääteisiä tehtäviään.

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä käyttöön otetut sotetasauserät perustuvat kuntien aiempaan tehtävärakenteeseen ja historiallisiin kustannuksiin, mutta niillä on nykyisin ratkaiseva vaikutus kuntien rahoitukseen niiden jäljelle jääneiden lakisääteisten tehtävien osalta. Tämä katkaisee perustuslakivaliokunnan edellyttämän yhteyden **nykyisten tehtävien ja niitä koskevan rahoituksen** välillä.

Kun sotetasauserät voivat merkittävästi ja pysyvästi heikentää kunnan valtionosuutta riippumatta kunnan nykyisestä palvelutarpeesta, väestörakenteesta tai lakisääteisten tehtävien kustannuksista, rahoitus ei enää määräydy perustuslakivaliokunnan lain valmisteluvaiheessa edellyttämällä tehtävälähtöisellä ja perusoikeusmyönteisellä tavalla.

3.2 Perustuslakivaliokunnan hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kuntien itsehallinnon turvaamisesta ja kansalaisten yhdenvertaisuuden turvaamisesta antama lausunto

Perustuslakivaliokunta toteaa hyvinvointialueiden perustamista koskevan lainsäädännön valmistelun yhteydessä antamassaan lausunnossa (PeVL 17/2021), että kunnille osoitettavat rahoitustehtävät eivät itsehallinnon perustuslain suojan takia saa suuruutensa puolesta heikentää kuntien toimintaedellytyksiä tavalla, joka vaarantaisi kuntien mahdollisuuksia päättää itsenäisesti taloudestaan ja siten myös omasta hallinnostaan.

Perustuslakivaliokunta on valtiosuusjärjestelmää koskevassa käytännössään katsonut, ettei perustuslain turvaaman rahoitusperiaatteen kannalta ole riittävää arvioida sen toteutumista koko kuntasektorin tasolla, koska asukkaiden itsehallinto on suojattu kussakin kunnassa. Vaikutuksia on siten tarkasteltava myös yksittäisten kuntien tilanteen kannalta.

Valiokunta on edellyttänyt, että kuntien talouteen vaikuttavaa lainsäädäntöä toimeenpantaessa kiinnitetään vakavaa huomiota maan eri osissa olevien kuntien asukkaiden yhdenvertaiseen kohteluun ja heidän tosiasiallisiin mahdollisuuksiinsa saada perusoikeuksien toteutumisen kannalta välttämättömiä palveluja. Perustuslakivaliokunta painottaa, että rahoitusmallin vaikutuksia ja toimivuutta on tarkoin seurattava myös yksittäisten kuntien talouden kestävyys- ja suorituskyvyn kannalta sekä tarvittaessa ryhdyttävä tarvittaviin korjaustoimiin. Valiokunta painottaa lisäksi kunnallisen itsehallinnon perustuslaillisen suojan ydinelementtien merkitystä erityisesti yleisen toimialan ja siihen kytkeytyvän verotuksen osalta sekä huolehtimista kuntien mahdollisuudesta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

3.3 Lasten oikeudet ja perusoikeuksien tosiasiallinen toteutuminen

Suomen perustuslain 6 §:ssä turvataan ihmisten yhdenvertaisuus lain edessä, ja säännöksessä korostetaan nimenomaisesti lasten yhdenvertaista kohtelua yksilöinä. Lisäksi perustuslain 16 § turvaa jokaiselle oikeuden maksuttomaan perusopetukseen sekä edellyttää, että julkinen valta turvaa mahdollisuuden kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Näitä perusoikeuksia on tarkasteltava kokonaisuutena siten, että ne muodostavat lapsille tosiasiallisen ja yhdenvertaisen oikeuden laadukkaisiin sivistyspalveluihin koko maassa.

Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti korostanut, että lasten oikeuksia koskevassa arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota sääntelyn ja rahoitusratkaisujen **tosiasiallisiin vaikutuksiin**.

Valiokunnan mukaan lasten asemaan kohdistuvat heikennykset edellyttävät erityisen painavia perusteita, eikä pelkästään julkistaloudellisia syitä voida pitää riittävinä, jos seurauksena on lasten perusoikeuksien käytännön toteutumisen vaarantuminen.

Varhaiskasvatus ja perusopetus ovat palveluja, joiden laatu, saatavuus ja yhdenvertaisuus ovat suoraan riippuvaisia kuntien taloudellisista edellytyksistä. Näitä palveluja koskeva lainsäädäntö on yksityiskohtaista ja velvoittavaa, eikä kunnilla ole merkittävää harkintavaltaa palveluiden laajuuden tai keskeisten laatutekijöiden osalta. Tästä huolimatta nykyinen valtiosuusjärjestelmä – erityisesti sotetasuserien vaikutus – johtaa siihen, että lasten oikeuksien toteutuminen voi vaihdella merkittävästi kuntien välillä.

Kun kunnat joutuvat rahoitusvajeen vuoksi sopeuttamaan toimintaansa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa esimerkiksi ryhmäkokojen, tukipalveluiden, opetuksen järjestämistapojen tai oppimisympäristöjen kautta, syntyy tilanne, jossa lasten perusoikeuksien toteutuminen ei enää ole yhdenvertaista. Lasten mahdollisuudet saada laadukasta varhaiskasvatusta ja perusopetusta määräytyvät tällöin heidän asuinkuntansa taloudellisen tilanteen perusteella, mikä ei ole perustuslain 6 §:n eikä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaista.

Nykyinen valtiosuusjärjestelmä, jossa tehdään historiallisiin kustannuksiin perustuvia sotetasuserävähennyksiä nykyisten lakisääteisten tehtävien rahoittamiseen tarkoitettuihin valtiosuuksiin, asettaa erityisen haastavaan asemaan kunnat, joissa on paljon lapsia ja nuoria ja siten nykytilanteessa suuri lakisääteinen palvelutarve. **Tällöin rahoitusjärjestelmä ei ainoastaan heikennä kuntien taloudellisia toimintaedellytyksiä, vaan kohdistaa rahoituksellisen riskin suoraan lasten perusoikeuksien toteutumiseen.** Tämä on perustuslaillisesti erityisen ongelmallista ja edellyttää järjestelmän kriittistä arviointia lasten oikeuksien näkökulmasta.

4. Pyyntö oikeuskanslerille

Edellä esitetyillä perusteilla Pukkilan kunta pyytää oikeuskansleria selvittämään,

- **Onko kuntien peruspalvelujen valtiosuusjärjestelmä – erityisesti hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä käyttöön otettujen sotetasuserien pysyvä ja rakenteellinen vaikutus huomioon ottaen – enää perustuslain 6 §:ssä turvatun yhdenvertaisuuden, perustuslain 121 §:ssä turvatun kunnallisen itsehallinnon sekä perustuslakivaliokunnan**

vakiintuneen rahoitusperiaatetta ja perusoikeuksia sekä lasten oikeuksia koskevan lausuntokäytännön mukainen, vai onko järjestelmä muodostunut sellaiseksi, että se tosiasiallisesti estää osaa kunnista turvaamasta lakisääteisiä peruspalveluja perustuslain ja kuntia tehtäviä koskevan muun lainsäädännön edellyttämällä tavalla?

- Lisäksi pyydetään arvioimaan, **onko sotetasauserien vaikutus muuttanut kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän luonnetta tavalla, jota perustuslakivaliokunta ei ole lausunnoissaan arvioinut tai hyväksynyt**, ja edellyttääkö tämä järjestelmän perustuslainmukaisuuden uudelleenarviointia?
- Lisäksi pyydetään arvioimaan, onko **nykyinen kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmä yhteensopiva perustuslain lisäksi muun kuntia koskevan lainsäädännön kuten lailla kunnille siirrettyjen tehtävien ja niitä koskevan sääntelyn kanssa?** Onko kuntien tehtäviin ja rahoitukseen vaikuttavien eri lakimuutosten valmistelun vaiheissa riittävällä ja hyvän hallinnon periaatteiden edellyttämällä tavalla toteutettu yhteisvaikutusten arviointi kuntien lakisääteisten tehtävien rahoitusedellytysten turvaamisen ja kansalaisten yhdenvertaisuuden tosiasiallisen toteutumisen näkökulmista?

Kantelun tueksi toimitetaan Pukkila kunnan taloudellista tilannetta ja valtionosuusjärjestelmän vaikutuksia koskeva tilastoaineisto.

PÄÄTÖSEHDOTUS/kj:

Kunnanhallitus päättää, että Pukkilan kunta jättää oikeuskanslerille selostustekstissä kuvatun kantelun valtion peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmästä.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja:

kunnanjohtaja Katarina Helander, katarina.helander@pukkila.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 1,2,3,5,7,8,9,10
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät 4,6
	Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen: Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään on Pukkilan kunnanhallitus, Onnintie 3, 07560 Pukkila, sähköposti hallinto@pukkila.fi Pykälät 4 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen on Helsingin hallinto-oikeus, PL 120, 00521 Helsinki, sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, pykälät Valitusaika päivää Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava 📄 valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite 📄 päätös, johon haetaan muutosta 📄 miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi 📄 muutosvaatimuksen perusteet. Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Tuomioistuinmaksulain 1455/2015 mukaan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 €.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusasiakirjat on toimitettava: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

liitetään pöytäkirjaan